

Euskal Liburuen Durangoko Azoka

Iñaki Mendiguren.

Amodioaren
inguruko gogoeta da
Iñaki Mendigurenen
elaberria

J.L.Z. / DONOSTIA

Iñaki Mendiguren arrasatearraren 'Altzak badu bihotzik' elaberria da Elkar argitaletxeak helduen literatura arloan aurkeztzen duen lan berrietako bat.

Iazko 'Cafe Iruña' Sariketa irabazi zuen elaberri honek amodio istorio bat kontatzen du bere aberastasunak eta bere problemak erakutsiz. Irakaslea eta ikaslea dira agertzen diren bi maitaleak, gizonezkoak gainera biok, eta bi kontu horiek dira oztoporik gehienek sorburu. «Oztopoak sortu arren, maitasunak merezi duela erakutsi nahi du elaberri honek, ez dela ezinezkoa, gizartearen tabuek eta arau estuegiek eragindako kalteak salatzeaz gain».

Era honetako amodioen alderdi ilun eta zakarra aurkeztu beharrean, Mendiguren alderdi positiboak azpimarratzen ahalegindu da, eta erotismoak ere badago berak «intimista, liriko eta estetikotzat» jotzen duen kontaketa honetan.

Elaberri honetaz gain, lanbidez itzultzailea den Iñaki Mendigurenek bost itzulpen aurkeztu ditu Durango Azokan, Elkarren eskutik horiek ere: lau haur kontaketa eta Branka saileko liburu bat.

Hiztegi berri bat
prestatu du Bostak
Bat lantaldeak

J.L.Z. / DONOSTIA

Patxi Uribarren, Luis Baraiazarra, Txomin Solabarrieta, Rikardo Badiola, Juan Luis Goikoetxea eta Gutzon Aurrekoetxeak osatutako 'Bostak bat' lantaldeak 'Euskararako hiztegia. Oinarrizkoa' prestatu eta argitaratu du. Lehendik ere 'Sinonimoen hiztegia (Adorez 1)', 'Euskararako hiztegia (Adorez 2)' eta 'Sinonimoen hiztegia (Adorez 3)' zituen idatzia talde honek.

Hiztegi honen berrikuntza handiena euskara hutsean idatzia izatea da. Ikasketak euskaraz egiten dituzten laugarren mailatik gorako haurrentzat bereziki prestatu dute eta alfabetatzen ari direnentzat ere baliagarri da. 16.427 sarrera ditu, 22.317 adiera, eta 19.851 definizio.

Bere lanak grekerara eta albaniera itzultzen dituzten bitartean, beste bi izenburu gaineratu dizkio Mariasun Landak bere literatur produktioari Durangoko Azokaren atarian: 'Alex' eta 'Irma', Ereinek argitaratua lehenengoa eta Elkarrek bigarrena. Hirugarren bat inprentan geratu zaio, laster kaleratzekotan: 'Kleta bizikleta'.

MARIASUN
LANDA«Erritmoa gordetzea da
beti garrantzitsuen»

JUAN LUIS ZABALA / DONOSTIA

EGUNKARIA.— Liburu mordoxka duzu dagoeneko argitaratuta, dozenatik gora. Ze erritmo erabiltzen duzu liburuak idazteko? Zenbat denbora ematen dizu idazteak?

LANDA.— Nik uste dut oso produktio gutxiokoa naizela. Ez dut aurrera begirako egitasmoak egiten, sortzen diren bezala idazten ditut. Ez dut neure burua behartzen. Denbora libre askorik ere ez dut izaten idazteko, oraingoz behintzat. Beste era bateko kezkek ere bideratu nahi nituzke, beste era bateko literatura idatzi, neurri luzeagokoa, baina orain ez da une egokia, geroago agian, ez dakit noiz baina.

EGUNKARIA.— Helduentzako literatura alegia?

LANDA.— Helduentzako baino nik esango nizuke beste era bateko literatura. Nik ez nuke hain bereizketa argirik egingo. Literatura eremu zabala da eta literaturazale guztiak ez dira berdinak. Batzuk gogoan hartzen dute haur literatura eta beste batzuk ez, soilik maius-

kulaz idazten den literatura hartzen dute literaturatzat.

EGUNKARIA.— Gatozen Durangoko liburuetara. Zer da 'Alex'?

LANDA.— 'Alex' ipuinak bi munduren arteko aurkaketa erakusten du. Abenturak maite ez di-

Literatura eremu zabala da eta literaturazale guztiak ez dira berdinak. Haur literatura batzuk kontuan hartzen dute eta beste batzuk ez.

tuen mutil bat agertzen da, eskolako lagunaren aurrean baztertuta sentitzen dena. Hamar urtetan izan naiz ni andereño eta horrek erakutsi dit ia gela guztietan badagoela era honetako haurren bat. Kasu honetan, baztertuta sentitzen den

Alex, ikasgelan baztertuta dagoen beste lagun batekin elkartzan da, neska herren batekin, eta oso mundu berezia eta aberatsa sortzen dute bien artean.

EGUNKARIA.— 'Irma'?

LANDA.— Oso ipuin laburra da, barne bakarriketa bat. Transgresioaren gaia landu nahi izan dut hemen. Emakume baten bularretan sartzen da arkakusoa eta ume batek eskua sartzen dio andreari arkakusoa bilatzeko. Zortzigarren mailakoei irakurri nuen behin istorio hau, eta oso arrakasta handia izan zuen, batez ere transgresio puntu horrengatik.

EGUNKARIA.— Zure liburuak antzeko neurria izan ohi dute. Zerk bultzatzen zaitu beti antzeko neurria erabiltzera?

LANDA.— Niretzat ipuin bat idazterakoan erritmoa gordetzea da beti garrantzitsuen. Kontaketak bere erritmoa gorde behar du, interesgarria izan behar du pasarte guztietan. 'Alex' ipuinak hogei tabost orrialde zituen hasieran baina hamar kendu egin nizkion bere erritmoari eusteko.

SOSLAIA

Umeen lagun literaturazalea

Erreteriar jaio zen, eta amak beti gogor egiten omen dio donostiarra dela esan ez dezan. Joxean Ormazabal izan zen hasieran idaztera bultzatu eta argitaratzeko bideak zabaldu zizkiona. Eta aurrera ekin dio geroztik eten handirik gabe, harik eta gure haur literaturako izenik entzutetsuena bihurtu den arte. Helduena deitu ohi den literatura irakurtzen du hala ere batipat, eta haurrena ideiak berritzeko eta munduan zehar—edota hemen ere—zer egiten den jakiteko batipat. Munduan zehar hasi dira berak zer egiten duen jakiten ere.

Pablo Sastre.

A. BAYO

Pablo Sastre pozik
dago bere azken
liburuarekin

J.L.Z. / DONOSTIA

Liburu asko idatzi eta argitaratua da dagoeneko Pablo Sastre, halere aparteko poza izan da beretzat Susa argitaletxearekin kaleratu berri duen azken liburua: 'Kristalezko bularrak'. Batetik berak liburua behar bezala zaindu duelako, arreta berezia eskaini diolako, eta bestetik lagunaren eritziak oso aldekoak izan direlako.

Bederatzi ipuin biltzen ditu liburua, istorio triste eta ilunak gehienak. Gizartearen dinamikari segitzeak eskatzen duen burrukarentzako ahulegiak dira ipuin hauen protagonistarik gehienak, eta horrek ordenarik gabeko bizimodu nahasi batera bultzatzen ditu: «Txakurren irudia etortzen zait burura orain pertsonaia hauek gogoratzerakoan. Txakurrak ere norbaiten beharra dute beti, ez dira independenteak, baina oso tratu txarrak jaso ohi dituzte».

Hala ere Carver Sastrek ez duela irakurri aitortzen du, eta beranduegi jakin duela bere berri, hurrengorako beste era bateko literatura landu nahi bait du: «Orain kazetaritzari lotua nago, baina idazteko astia ere hartuko dut halako batean. Dena dela, nire hurrengo lanak ez dira azken honen bidetik joango».

'Bertso ostatur'
izeneko bi liburu
bertsolaritza
irakasteko

J.L.Z. / DONOSTIA

Joserra Garzia, Pake Garzia, Antton Kazabon eta Mikel Mendizabalek 'Bertso ostatur' izeneko bi liburu paratu dituzte, Oinarrizko Heziketa Orokorreko zazpigarren mailarako bata eta zortzigarreneko bestea. Mikel Leoz izan da, Elkarrek argitaratu dituen liburuak apaintzen dituzten marrazkizun egilea. Zinta bikoitz bat ere banatzen da liburuok batera. Liburu hauek eskolan bertsolaritza lantzeko dira, baita ezagumendu teorikoa nahiz ariketa praktikoak. 'Bertso ostatur' izeneko liburu hauek aurretik argitaratutako 'Bertso tren' sailekoen jarraipena dira, haiek OHoko lehen sei ikasturteetarako bait ziren.